

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Armii Krajowej w Muzeum AK w Krakowie

16.02.2026, godz. 11:31

W sobotę i niedzielę 14 i 15 lutego w Muzeum AK w Krakowie uroczystie obchodzono Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Armii Krajowej. Placówka po raz pierwszy wręczyła Nagrody dla osób podtrzymujących tradycję AK. Odbył się też Dzień Otwarty i zlot grup rekonstrukcyjnych.

W sobotę 14 lutego Muzeum AK uczciło pamięć żołnierzy AK i całej siły zbrojnej Polskiego Państwa Podziemnego (święto zostało ustanowione przez parlament w 2025 r.). Na uroczystość przybyło ponad 300 osób, a muzealny dziedziniec w całości wypełnił się gośćmi.

Obecni byli przedstawiciele władz, generalicja, samorządowcy, przedstawiciele organizacji kombatanckich i społecznych, instytucji kultury, jednostek wojskowych, szkół, harcerstwa, młodzież i liczne poczty sztandarowe.

Przybyło także czworo kombatantów AK: Krystyna Dąbrowska ps. „Wyż”, żołnierz Inspektoratu „Maria”; Hanna Zawistowska-Nowińska, uczestniczka Powstania Warszawskiego; Jan Lohmann ps. „Felix”, żołnierz świętokrzyskich oddziałów AK i Jerzy Niebudek ps. „Miroki”, żołnierz poleskich oddziałów AK.

Gości powitał dyrektor MAK dr Jarosław Szarek, który podkreślił, że Armia Krajowa po latach postpowowania i spychania w niepamięć w okresie komunistycznym wygrała swoją ostatnią bitwę. Dowodem tego obchodzone właśnie święto, setki pomników i ulic jej poświęconych w polskich miejscowościach, tysiące publikacji, a także krakowskie Muzeum kultywujące jej pamięć. Przypomniwał też, że w okresie PRL-u akowcy uczestniczyli we wszystkich zrywach społecznych przeciw narzuconej władzy, począwszy od zbrojnego oporu tuż po wojnie, a skończywszy na wyborach 4 czerwca 1989 r.

Obecni obejrzeni wyświetlone na dużym ekranie specjalnie nagrane przesłania akowców: prezesa Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy AK kpt. Janusza Komorowskiego ps. „Antek” i uczestniczki Powstania Warszawskiego Anny Duszkiewicz ps. „Jadwiga” z Krakowa. Odtworzono także wystąpienie Justina Maciejewskiego, dyrektora National Army Museum w Londynie, byłego generała brygady armii brytyjskiej i syna powstańca warszawskiego. Justin Maciejewski w czwartek i piątek gościł w Krakowie na zaproszenie MAK.

Głównym punktem uroczystości było wręczenie ustanowionych w tym roku przez MAK nagród „Zasłużony dla Pamięci o Armii Krajowej”. Otrzymali je: Konsul Honorowy RP w Burgos w Hiszpanii Enrique de Villamor y Solaruce (za organizowanie od wielu lat wycieczek edukacyjnych hiszpańskiej młodzieży do Polski i Muzeum AK), raper Tadeusz Polkowski (za muzyczne propagowanie historii AK), muzyk, lider zespołu De Press Andrzej Dziubek (za propagowanie AK i żołnierzy podziemia niepodległościowego, szczególnie albumem „Myśmy rebelianci”), działacze kombatanccy z Krakowa Małgorzata i Jacek Jańcowie (za organizowanie i podtrzymywanie ruchu kombatanckiego), nauczyciel historii ze Skawiny Piotr Kazana (za propagowanie wśród uczniów dziejów najnowszych naszego kraju) oraz autor książek Wojciech Königsberg (za popularyzowanie postaci Jana Piwnika „Ponurego i historii AK). Nagrodę przyznano także aktorowi młodego pokolenia Maciejowi Musiałowi zaangażowanemu w upamiętnianie Powstania Warszawskiego. Laureat nie mógł przyjechać do Muzeum, ponieważ brał udział w obchodach święta w Warszawie.

Nagrody wręczyli dyrektor MAK Jarosław Szarek oraz wicemarszałek województwa małopolskiego Ryszard Pagacz. Statuetki w formie orła z głowicy sztandaru Wojska Polskiego zaprojektował krakowski rzeźbiarz Wincenty Chlipała.

Na uroczystości wręczono także Odznaki „Śladami Armii Krajowej w Małopolsce” przyznawane za przejście sześciu szlaków terenowych związanych z AK w różnych częściach naszego regionu. Koncert dała koncert Orkiestra Reprezentacyjna Oddziału Straży Granicznej z Nowego Sącza, wykonując utwory wojskowe, patriotyczne i popularne.

W drugiej części uroczystości zaprezentowano dar, jako niedawno otrzymało Muzeum AK, obejmujący pamiętki po płk. Franciszku Studzińskim, komendancie Okręgu Tarnopol AK. O darze opowiedzieli ofiarodawcy: Katarzyna Kułagowska-Silva i Zbigniew Kułagowski z Koszalina, rodzinie powiązani z płk. Studzińskim.

Goście wysłuchali też krótkich wykładów. Wicedyrektor MAK prof. Olgierd Grott mówił o stworzonej w Muzeum Bazie Kresowych Żołnierzy Armii Krajowej, historyk prof. Andrzej Chwalba przedstawił sylwetkę rtm. Witolda Pileckiego, tłumacz języka angielskiego i autor książek historycznych Wojtek Matusiak przybliżył tematykę problemów w przekładzie terminów związanych z polskim podziemieniem, a Krystyna Waszkiewicz zaprezentowała postać swojej babci, krakowianki Stanisławy Piekarskiej ps. „Celina”, której wojenne wspomnienia ukazały się właśnie wydane przez Księgarnię Akademicką i Muzeum AK.

Na zakończenie uroczystości swoje odznaczenia wręczyły Stowarzyszenie Polskiej Chrześcijańskiej Demokracji i Okręg Małopolska Światowego Związku Żołnierzy AK.

Następnego dnia, w niedzielę 15 lutego, w Muzeum odbył się Dzień Otwarty połączony ze zlotem grup rekonstrukcyjnych. Na muzealnym dziedzińcu swoje stanowiska rozłożyło osiem grup rekonstrukcyjnych z różnych stron Małopolski (m.in. z Tarnowa, Olkusza, Bielska-Białej i Nowego Sącza), odtwarzających oddziały AK. Licznie przybyła publiczność mogła obejrzeć broń, mundury i wyposażenie, wziąć udział w grze muzealnej oraz wspólnie śpiewać akowskie piosenki. Krakowski kolekcjoner Przemysław Kosek wygłosił prelekcję o egzemplarzach broni używanej przez AK ze zbiorów Muzeum. Dla zwiedzających przygotowano wojskową grochówkę. W Dniu Otwartym MAK odwiedziło ponad 300 osób.

red. PZ

autor zdjęć: Muzeum AK

<https://polska-zbrojna.pl/home/articleshow/45738?t=Obchody-Narodowego-Dnia-Pamieci-Zolnierzy-Armii-Krajowej-w-Muzeum-AK-w-Krakowie>